บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

วัยรุ่นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม จัดเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เนื่องจากเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตและพัฒนาการตามวัย โดยเฉพาะพัฒนาการทางเพศในช่วงวัยรุ่น ที่ได้รับอิทธิพลจากฮอร์โมนเพศสูงสุดในช่วงวัยรุ่น จึงทำให้วัยรุ่นเข้าสู่วุฒิภาวะทางเพศอย่างสมบูรณ์ ฮอร์โมนเพศจะทำให้ลักษณะทางเพศของชายและหญิงปรากฏชัดเจนขึ้น สามารถให้กำเนิดบุตรได้และยังเป็นแรงผลักดัน (Sex Drive) ให้เกิดอารมณ์ทางเพศด้วย อารมณ์ของเด็กวัยนี้มักมีความรุนแรง การแสดงพฤติกรรมจึงเป็นไปแบบรวดเร็ว เปลี่ยนแปลงง่าย ไม่มีความแน่นอน จึงมีผู้เรียกวัยนี้ว่าเป็นวัยพายุบุแคม (Strom and Stress) หรือ วัยวิกฤต (Critical Period) (พจน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล, 2548 : 2548 ; สุชาติ โสมประยูร และวรรณี โสมประยูร, 2543 : 50-51) ซึ่งพฤติกรรมของวัยรุ่นนี้มีที่มาส่วนหนึ่งจากข่าวสารที่แพร่หลาย จากสื่อต่าง ๆ ในยุคไร้พรมแดน มีโอกาสรับข้อมูลข่าวสารหลากหลายจากทั่วทุกมุมโลก ข่าวสารเป็นไปได้อย่างเสรี เช่น อินเตอร์เน็ต และการคมนาคมที่รวดเร็ว เป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยต่อการลอกเลียนแบบ โดยเฉพาะในเรื่องพฤติกรรมทางเพศซึ่งเป็นสิ่งที่วัยรุ่นทั้งชายและหญิงให้ความสนใจส่วนใหญ่ (ชาย โพธิสิตา, 2538 : 25)

ปัจจุบันค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งพฤติกรรมทางเพศ เป็นผลจากการที่บุคคลนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การอบรมสั่งสอนของบิดามารดา การเลียนแบบการกระทำต่อกันหรือการปฏิบัติตัวระหว่างบิดา กับ มารดา การที่บุคคลได้รับความรู้เรื่องเพศจากครอบครัวในลักษณะใด ก็จะมีค่านิยมในลักษณะนั้น และส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศ แต่หากว่าวัยรุ่นได้อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มั่นคง มีสัมพันธภาพอันดีในครอบครัว จะเป็นภูมิคุ้มกันให้วัยรุ่นอยู่อย่างมีความสุข มีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ซึ่งเป็นพลังวิเศษช่วยให้ปัญหาในครอบครัวลดน้อยลง ปัจจุบันสถาบันครอบครัวมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนจากครอบครัวขยาย (Extended Family) ที่มีคนอยู่รวมกันหลายรุ่น มาเป็นครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) ขนาดครอบครัวลดลงเหลือ 3.5 คนต่อหนึ่งครอบครัว ในพ.ศ. 2545 ซึ่งคาดว่าในพ.ศ. 2563 จะเหลือเพียง 3.09 คนต่อหนึ่งครอบครัว ที่มีแต่เพียงพ่อ แม่ ลูกมากขึ้น ทำให้สถาบันครอบครัวที่ทำหน้าที่ดูแล ให้ความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจซึ่งกันและกันไม่สามารถทำหน้าที่ได้เหมือนเดิม ความสัมพันธ์และความผูกพันระหว่างคนในครอบครัวลดน้อยลง

(การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน, สำนักงานสถิติแห่งชาติ อ้างถึงใน การสาธารณสุขไทย, 2547 : 73-157) แนวโน้มครอบครัวเดี่ยวจะนำมาซึ่งการสลายตัวของวัฒนธรรม ประเพณี ศีลธรรม ที่ครอบครัวเคยยึดถือมาแต่ก่อน เนื่องจากผู้อาวุโสซึ่งเคยทำหน้าที่เป็นผู้ขัดเกลาทางสังคม ได้แก่ การอบรมสั่งสอนทางสังคม ทั้งเรื่องกิริยามารยาท การขัดเกลาทางจิตใจ และปลูกฝังให้ลูกหลานรู้จักและซาบซึ้งในค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงามของไทย มีแนวโน้มจะลดความสำคัญลง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในครอบครัวที่มีสมาชิกอยู่ในวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต หากครอบครัวไม่มีเวลาพูดคุยพบปะกัน เกิดความเหินห่าง ความสัมพันธ์ยิ่งเจือจางลง ไม่มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้ความอบอุ่น และเป็นเพื่อนที่ดีสำหรับลูก ทำให้วัยรุ่นมีโอกาสไปพบปะพูดคุยกับเพื่อนที่เข้าใจที่เป็นเพศเดียวกัน หรือต่างเพศได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาทางสังคมต่อไป สอดคล้องกับการสำรวจของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า เด็กส่วนใหญ่เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นจะหันไปปรึกษาเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546 : 65) ซึ่งแม้ว่าเพื่อนจะสามารถรับฟังความทุกข์พร้อมที่จะให้คำแนะนำทุก ๆ เรื่อง แต่ด้วยต่างคนยังขาดวุฒิภาวะจึงอาจชักชวนกันแก้ปัญหาด้วยวิธีผิด ๆ ได้ จากการศึกษางานวิชาการและงานวิจัยเกี่ยวกับครอบครัวในปัจจุบัน ชี้ให้เห็นข้อสรุปเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่ง นั่นคือ ทุกฝ่ายไม่ว่านักวิชาการ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักการศึกษาต่างมองตรงกันว่า สถาบันครอบครัวยังคงเป็นหน่วยเล็ก ๆ ทางสังคมที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการกล่อมเกลาเด็กและเยาวชนให้เติบโตเป็น “คน” ที่สมบูรณ์มีคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่น ความรักของพ่อแม่และความอบอุ่นของครอบครัว เป็นเสมือนเกราะคุ้มกันเด็กจากสิ่งเลวร้ายที่รุมล้อมอยู่ในสังคม แต่ในปัจจุบัน ปัจจัยรุมเร้าต่าง ๆ ได้เข้ามาส่งผลต่อสภาพครอบครัวและลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กให้เปลี่ยนแปลงไป ทั้งลักษณะการตั้งครอบครัวหรือแม้แต่สภาพการทำงานของแม่ซึ่งถือเป็นผู้ใกล้ชิดลูกที่สุด เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อศักยภาพของครอบครัวไทยในการเลี้ยงดู และย่อมส่งผลต่อพัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กไทยในปัจจุบันด้วย (จันทร์เพ็ญชู ประภาวรรณ และคณะ, 2541 : 96)

จากข้อมูลการสำรวจระดับโลก พบว่า วัยรุ่นทั่วโลกมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุเพียง 16 ปี โดยวัยรุ่นหนึ่งคนจะมีคู่นอนเฉลี่ยประมาณ 5 คน (สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค อ้างถึงใน การสาธารณสุขไทย, 2547 : 158) สำหรับในประเทศไทย ข้อมูลของสถาบันดูเร็กซ์ พบว่า วัยรุ่นไทยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่อายุเฉลี่ยประมาณ 14-18 ปี และมีแนวโน้มว่า อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกจะน้อยลงเรื่อย ๆ มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานในอัตราเพิ่มมากขึ้น อมรวิชช์ นาครทรรพ (2548 : 4) กล่าวว่า “วัยรุ่นไทยครองแชมป์โลกในเรื่องเพศนับตั้งแต่การมีค่านิยมการมีคู่นอนมากกว่าหนึ่งคน สูงที่สุดในโลก เริ่มเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาช้าที่สุดในโลก พ่อ แม่ ไทยมีบทบาทในการสอนเรื่องเพศแก่ลูก น้อยที่สุดในโลก”

สำหรับวัยรุ่นในสายอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีอายุ 15-19 ปี จากการศึกษาพบว่า นักเรียนสายอาชีวศึกษามีเพศสัมพันธ์สูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.8 รองลงมาคือ

ระดับอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.9 ส่วนวัยรุ่นในสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 8 และพบว่านักเรียน/นักศึกษาในภาคใต้มีเพศสัมพันธ์สูงเป็นอันดับ 2 ของประเทศ คิดเป็นร้อยละ 25.8 (ชื่นฤทัย กาญจนะจิตรา และคณะ, 2548 : 32) หากมีเพศสัมพันธ์ในวัยนี้ อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตั้งแต่ปัญหาในระดับบุคคลจนกระทั่งถึงในระดับสังคม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ได้แก่ การติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การเกิดนอกสมรส การทำแท้งผิดกฎหมาย ดังเห็นได้จากหลักฐานเชิงประจักษ์ต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาอันเนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์ จากข้อมูลสถานการณ์โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในปัจจุบัน พบว่า กลุ่มอายุ 15-19 ปี มีอัตราป่วยเพิ่มขึ้นมากจากร้อยละ 9.62 ในปี 2545 เป็นร้อยละ 16.67 ในปี 2547 โดยพบอัตราป่วยในกลุ่มนักเรียน นักศึกษามากที่สุดรองลงมาจากอาชีพค้าประเวณี (พรพรรณ บูรณสัจจะ, 2547 : 1) และจากรายงานสถิติของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า 1 ใน 2 ของการตายในวัยรุ่นหญิงและชายมีสาเหตุจากโรคเอดส์ (ชื่นฤทัย กาญจนะจิตราและคณะ, 2548 : 33) และในจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มสูงขึ้นในกลุ่มอายุ อายุ 15-24 ปี ซึ่งเป็นกลุ่มที่อยู่ในวัยรุ่น ทำให้เสียโอกาสทางการศึกษาของเยาวชน เป็นปัญหาทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ นอกจากนี้ การยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นในสายอาชีวศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ยอมรับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของวัยรุ่นว่า ก่อนสมรสสามารถกอดจูบและเล้าโลมได้ แต่การมีเพศสัมพันธ์กันมีการยอมรับในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาชายมีการยอมรับมากกว่านักศึกษาหญิง (กรองทิพย์ จั่นแย้ม, 2537 : 46) และเมื่อพิจารณาประชากรวัยรุ่นกลุ่มต่าง ๆ พบว่า นักเรียนระดับอาชีวศึกษาเป็นกลุ่มที่น่าสนใจ เนื่องจากกำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยและเมื่อสำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพและเริ่มมีครอบครัว ประกอบกับกลุ่มนักเรียนระดับอาชีวศึกษามีโอกาสทางการศึกษาไม่สูงมากนัก มีระยะเวลาเรียนค่อนข้างสั้นและมีแนวโน้มที่จะเข้าสู่การทำงานในเชิงเศรษฐกิจหลังจากสำเร็จการศึกษามากกว่าที่จะศึกษาต่อ จึงมีโอกาสเปิดในการเสี่ยงที่จะมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนค่อนข้างสูง ซึ่ง บิวสเตอร์ (Brewster, 1994 : 603-613 อ้างถึงในประภาพร โอภาสสวัสดิ์, 2538 : 6) กล่าวว่า ผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสทางการศึกษาสูง จะรู้สึกว่าเป็นการเสียโอกาสทางการศึกษาหากมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ในขณะที่กลุ่มที่มีโอกาสทางการศึกษาน้อยกว่าจะมองเรื่องเพศสัมพันธ์ในลักษณะที่ตรงกันข้ามกัน แนวคิดนี้สามารถนำมาใช้ได้ในกลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา และนักเรียนบางคนอาจต้องแยกออกจากครอบครัวมาพักในหอพักโดยไม่มีผู้ปกครองดูแล จึงช่วยเสริมโอกาสของการมีเพศสัมพันธ์ ยิ่งไปกว่านั้นแรงจูงใจทางสังคมในปัจจุบัน ไม่ว่าจะมาจากกลุ่มเพื่อนหรือสื่อต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ อินเตอร์เน็ต เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และจากข้อมูลผู้มารับบริการขอคำปรึกษาในปี 2548 ของศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่น โรงพยาบาลศูนย์ยะลา พบว่า วัยรุ่นที่มาขอรับคำปรึกษาด้วยเรื่องพฤติกรรมทางเพศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85 ในจำนวนนี้พบว่า มีปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์คิดเป็นร้อยละ 3 ซึ่งวัยรุ่นทั้งหมดที่มารับคำปรึกษาเป็นนักเรียนในเขตอำเภอเมืองยะลาและส่วนใหญ่กำลังศึกษา

ในระดับอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ในเขตเทศบาลนครยะลา เพื่อทราบถึงแนวโน้มเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ในเขตเทศบาลนครยะลา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยที่พร้อมจะเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา ในเขตเทศบาลนครยะลา

กรอบแนวคิดการวิจัย

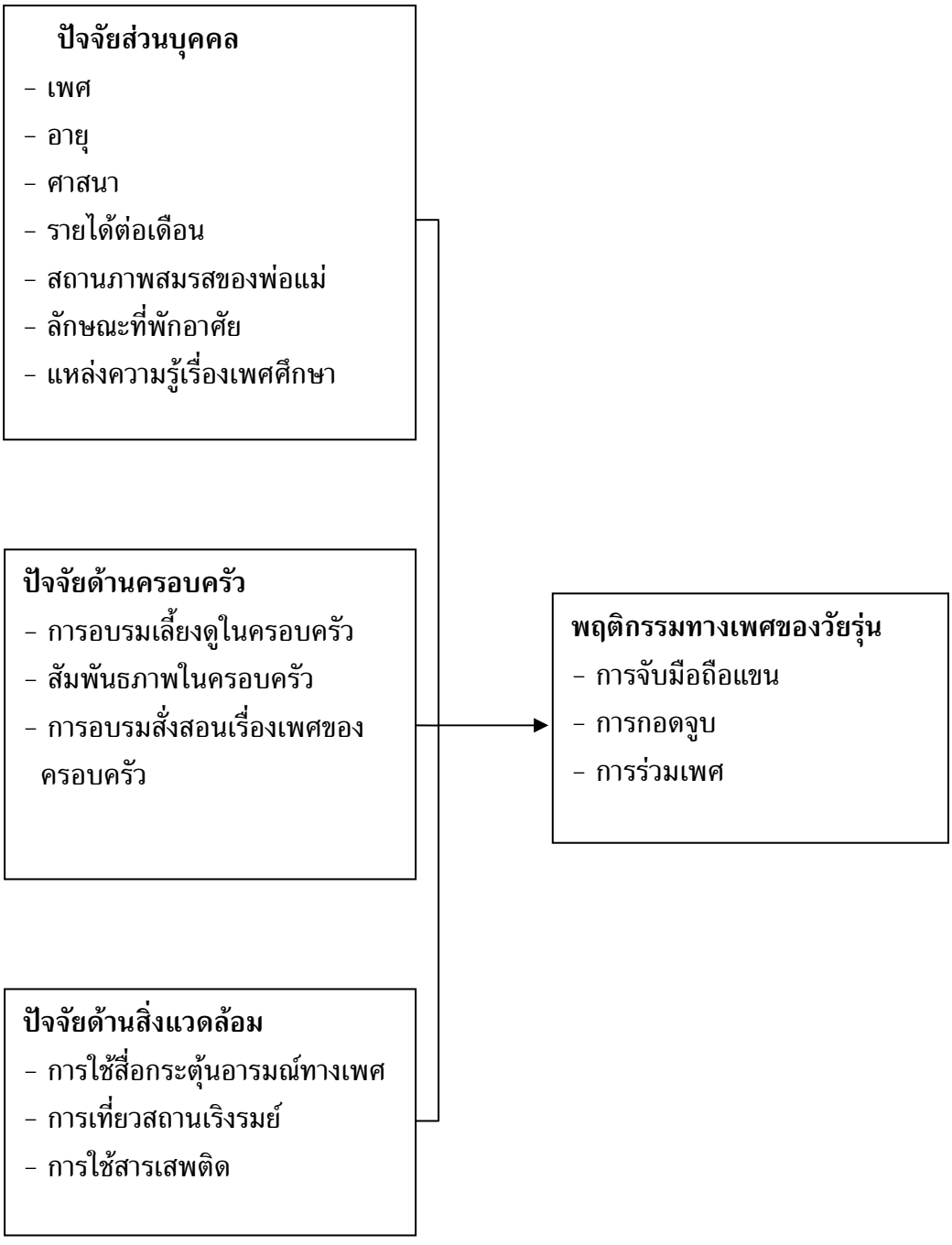

ความสำคัญและประโยชน์

1. เพื่อทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางทางด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนแก้ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น และกระตุ้นสถาบันครอบครัวให้ตื่นตัวในการป้องกันปัญหาทางเพศของวัยรุ่น
2. เพื่อทราบถึงสถานการณ์และสภาพปัญหาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา ในปัจจุบัน
3. เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับอาชีวศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลาเพื่อนำข้อมูลและผลที่ได้จากการการทำวิจัย ไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐบาล ในเขตเทศบาลนครยะลา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1-2 ประจำปีการศึกษา 2549

ขอบเขตด้านตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรสของพ่อแม่ ลักษณะที่พักอาศัย และแหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษา
2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว
3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การเที่ยวสถานเริงรมย์ และ การใช้สารเสพติด

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ได้แก่ การจับมือถือแขน การกอดจูบ และการร่วมเพศ สำหรับพฤติกรรมทางเพศศึกษาเฉพาะพฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างเพศตรงข้าม จากประสบการณ์ในอดีตและปัจจุบัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น หมายถึง ปฏิกริยาที่แสดงออกในเรื่องเพศของบุคคลที่เกิดขึ้นระหว่างเพศตรงข้ามจากประสบการณ์ในอดีตและปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การจับมือถือแขน หมายถึง การใช้อวัยวะตั้งแต่ต้นแขนไปถึงมือ จับต้องแขนมือหรือคล้องแขนกับคู่รัก ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา

1.2 การกอดจูบ หมายถึง การเล้าโลมฝ่ายตรงข้าม โดยใช้อวัยวะ เช่น มือ แขน ปาก สัมผัสกับส่วนร่างกายของอีกฝ่ายหนึ่ง ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา

1.3 การร่วมเพศ หมายถึง การที่ฝ่ายชายสอดใส่อวัยวะของตนเข้าไปในช่องคลอดของฝ่ายหญิง ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา

2. นักเรียนระดับอาชีวศึกษา หมายถึง บุคคลที่กำลังเรียนอยู่ในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐบาล ปีการศึกษา 2549 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 1-2

3. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนอาชีวศึกษา ที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ ได้แก่

3.1 เพศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพและสรีระวิทยาที่ได้มาตั้งแต่เกิด ซึ่งมี 2 เพศ ได้แก่ เพศหญิง และเพศชาย

3.2 อายุ หมายถึง อายุปีเต็ม นับถึงวันที่ทำการเก็บข้อมูล

3.3 ศาสนา หมายถึง การนับถือ ปฏิบัติ ตามหลักธรรมคำสอน ได้แก่ ศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และอื่น ๆ

3.4 รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ที่นักเรียนอาชีวได้รับจากทุกแหล่งรวมกันต่อเดือน โดยไม่หักค่าใช้จ่าย

3.5 สถานภาพสมรสของบิดา มารดา หมายถึง สถานะทางการแต่งงานของบิดาและมารดา ขณะที่ตอบแบบสอบถาม

3.6 ลักษณะที่พักอาศัย หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของสถานที่ ซึ่งเป็นที่พักอาศัยของนักเรียนอาชีวศึกษาระหว่างศึกษาอยู่ในปัจจุบัน เช่น พักที่บ้านกับพ่อและแม่ พักที่บ้านกับพ่อหรือแม่ พักกับผู้ปกครอง พักกับแฟนหรือคนรัก พักบ้านเช่ารวมกับเพื่อน ๆ และพักหอพัก

3.7 แหล่งความรู้เรื่องเพศ หมายถึง ประเภทของแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

เพศศึกษาที่นักเรียนอาชีวศึกษาได้รับมา

4. ปัจจัยทางด้านครอบครัว หมายถึง ปัจจัยที่มีลักษณะเฉพาะของครอบครัว ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.1 การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว หมายถึง การที่ผู้ใหญ่มีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมีความเกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ หรือสัมพันธภาพระหว่าง พ่อ แม่ กับลูก ซึ่งจะทำให้ครอบครัวมีบรรยากาศแบบอัตตาธิปไตย แบบประชาธิปไตย และแบบปล่อยปละละเลย

4.2 สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัวที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม ที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

4.3 การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว หมายถึง การที่บุคคลในครอบครัวมีการพูดคุย แนะนำ ให้คำปรึกษาและทำตนเป็นตัวอย่างในเรื่อง เพศและพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมแก่นักเรียน

5. ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมทางสังคมของวัยรุ่นที่คาดว่าจะมีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

5.1 การใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ หมายถึง สารหรือสื่อที่ไปกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ได้แก่ การอ่านหนังสือ การดูภาพยนต์ ปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศ เทปบันทึกโป๊เปลือยต่าง ๆ ในรูปวิดีโอ วีซีดี เทปโทรทัศน์ในรูปแบบละครที่มีฉากเลิฟซีน เว็ปไซต์โป๊ เปลือยทางอินเตอร์เนต

5.2 การเที่ยวสถานเริงรมย์ หมายถึง การเที่ยวตามแหล่งบันเทิงหรือสถานที่เที่ยวกลางคืนต่าง ๆ เช่น ดิสโก้เทค ผับ บาร์ ไนท์คลับ คาราโอเกะ

5.3 การใช้สารเสพติด หมายถึง การใช้สารหรือยาที่จะทำให้ผู้ใช้เกิดการติดและเป็นทาสของสิ่งนั้นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เมื่อผู้ใช้เสพหรือรับเข้าไปในร่างกาย ไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ เป็นช่วงระยะเวลาติดต่อกัน เช่น เครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ การสูดดมสารระเหยต่าง ๆ การสูบบุหรี่ กัญชา การเสพยาบ้า ยากล่อมประสาท ยาอี ยาเลิฟ เป็นต้น